



Brněnský senior vychází  
za finanční podpory  
statutárního města Brna

**B | R | N | O**

**JARNÍ ETUDY**



**PROČ BYCHOM SE NETĚŠILI ...**

Právě to je motto už našeho šestého plesu seniorů a také je to námět i důvod proč tento ples pořádáme. V našem věku těch radostí čím dál více ubývá a i přátelé nám odcházejí do nenávratna, takže my co tady zůstáváme, hledáme důvody, místa, proč a kde se setkávat, abychom společně strávili příjemné chvíle. Tento náš ples nás o tom jen přesvědčil svojí účastí, kdy se nás 8. února sešlo v KD Rubín na dvě stovky.

Přes různé problémy se kterými už všichni statečně bojujeme se účastníci viditelně dobře cítili i bavili, obzvláště když nás celý večer provázela oblíbená hudba pana Vyziny. Tato hudba známého kapelníka byla rovněž lákadlem (mnohde s podmínkou) pro většinu návštěvníků.

Krásným zpřestřením celého večera

bylo také taneční vystoupení mladého páru z taneční školy pana Tománka, kdy jsme si při pohledu na klasické tance zavzpomínali na mladá léta. Nesmíme zapomenout ani na celkem bohaté „Kolo štěstí“, kdy si dosti účastníků odneslo docela pěkné ceny, které nám věnovalo několik městských částí včetně magistrátu města Brna, paní primátorky města Brna, hejtmana Jihomoravského kraje a Senior pasu.

Rovněž nesmíme zapomenout na vzácné hosty i z magistrátu, tj. pana Ing. O. Pospíšila, paní starostku z MČ Žabovřesky Mgr. Lucii Pokornou a další hosty z různých městských částí.

Můžeme si už jen přát, abychom se všichni ještě ve zdraví potkali i nadále na takových zdařilých akcích.

*Libuše Gottwaldová  
místopředsedkyně*

*Slunce tu a tam  
neuměle brnká  
na zlatou  
kytaru,  
borový háj  
roztoužený  
pročesává  
vítr s písni,  
hranou  
po staru,  
zas jak  
před léty  
je tu jaro,  
chybíš  
ty ...*

*Marie Veselá*



# HISTORIE PENĚZ, ZEJMÉNA MINCOVNICTVÍ V ČESKÝCH ZEMÍCH

Jednu z neživějších a nejsuggestivnějších kapitol v kulturních dějinách lidstva představuje vynález písma, papíru a knihtisku – umění písařů, malířů, rytců zaznamenávat na různých materiálech tradice, zkušenosti a osudy lidí.

Prostřednictvím významných archeologických výzkumů poznáváme výsledky umělecké činnosti našich předků, které se stávají trvalou součástí paměti národů a jsou živým obrazem světa, předávaného generacemi až do současnosti. Odborné publikace nám umožňují nejen poznávat kulturní dědictví, ale učí nás ho chránit a dále rozvíjet, pomáhají nám společně s dalším vzděláváním (např. u seniorů na univerzitách 3. věku, prostřednictvím masmédií nebo sociálních sítí) postupně získávat orientaci ve všech oborech lidského konání, zejména však v ekonomice a finančnictví.

Studiem exaktních dat z historie peněz se zabývají odborníci z oblasti numismatiky, mincovnictví a bankovního sektoru, včetně zkušených sběratelů – numismatiků. Podobně sledují historii peněz, vývoj státní měny také odborní zaměstnanci vědeckých zařízení v rámci své vědecko-výzkumné publikační a pedagogické činnosti v oblasti historie, ekonomiky, sociologie, archeologie, financí, památkové péče, kriminalistiky aj.

Dovolte připomenout důležité údaje objasňující dějiny peněz, zejména mincí. Jde o dlouhodobí vývoj peněz a jejich obměňování: zlato a stříbro jako ideální platidlo, naturální hospodářství (výměna přebytku živočišné, rostlinné a nerostné sféry), rozdílná kvalita peněz (nominální a sběratelská hodnota) v závislosti na rozvoji řemesel a techniky (ražby mincí a medailí). Co se týče technologie výroby bankovek, jde o složitější proces kombinované techniky tisku (ofsetový, mědotisk hloubkový a u číslování bankovek knihtisk) z důvodů ochrany před paděláním a krádeží.

Posilování moci panovníka, církve a státu se uskutečňovalo udělováním horního práva k dobývání zlata a stříbra, využíváním privilegovaného práva mincovního regálu za účelem reprezentace a obchodu, podporou uměleckých řemesel, zvláště zlatnictví.

Zásluhou průkopníků kulturního dědictví (cestovatelé, misionáři, badatelé) a historických dokumentů víme, že první mince z okruhu evropské civilizace se objevují v 7. stol. před naším letopočtem v Malé Asii. Odtud je převzali Řekové, později i Římané a díky nim se s nimi seznamoval tehdejší svět.

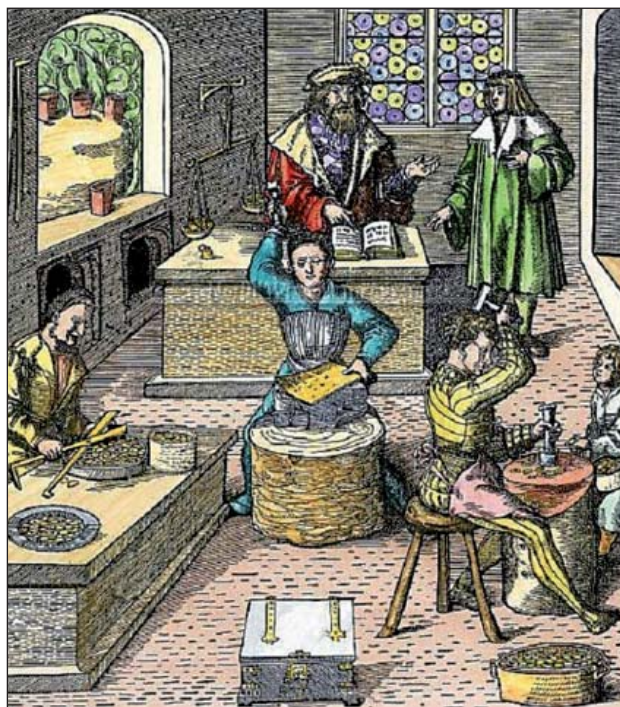
Na území Čech a Moravy se jako první pravděpodobně razily (v 1. polovině 3. století před naším letopočtem) keltské peníze. Ražba využívala domácí zdroje zla-

ta, které se získávalo ze zlatonosných řek, popř. přetavováním cizích mincí a zlatých předmětů. Historicky první české peníze – stříbrné denáry – dal razit ve 2. polovině 10. století kníže Boleslav I. První mincovna sídlila v benediktinském klášteře u kostela sv. Jiří na Pražském hradě. Denárová měna pokračovala i za vlády dalších Přemyslovců.

Na Moravě došlo k rozvoji mincovnictví za vlády Břetislava I. v 11. století. Vznik Moravského markrabství (1182) dal základ mincovnímu regálu, který se stal výsostným právem v zemi. Bohužel mělo ražené platidlo nízkou nominální hodnotu i směnnou kvalitu (malé zastoupení drahých kovů a velká opotřebenost jednoduchých mincí). O nápravu měny v tzv. brakteátovém období se pokoušel Přemysl Otakar I. v druhé denárové reformě. Daleko úspěšnější však byla jeho politika a válečné umění. Teprve král Václav II. v roce 1300 zrušil denárovou měnu a nahradil ji měnou grošovou. Využil při tom bohatých nalezišť stříbra nedaleko Kutné Hory a zřídil první centrální mincovnu ve Vlašském dvoře.

Základem ražby nové měny se stala „věčná mince“ – stříbrný Pražský groš.

Zdroje drahých kovů na Moravě byla zejména ložiska v okolí Jihlavy. Jihlavské horní právo patří mezi nejstarší v Evropě. V roce 1325 zave-



dl Jan Lucemburský ražbu zlatých mincí podle florentského vzoru – tzv. „florénů“. Jeho syn Karel IV. pokračoval v ražbě zlatých mincí – tzv. Karlův zlatý císařský dukát. Šlo o nejcennější platidlo v tehdejší mezinárodní obchodě.

Na Moravě plnily funkci zlatých mincí uherské dukáty. Markrabě Jošt razil v mincovně v Brně čtvercové stříbrné mince, později denárové halěře. Za husitských válek došlo v Brně a Jihlavě ke kontramarkování Pražského groše. Po roce 1490 byla městská privilegia ražby na více než 100 let zrušena. V roce 1520 získal privilegium těžby stříbra a ražby vlastních mincí rod pánů Šliků v Jáchymově. Jáchymovský stříbrný tolar odpovídal hodnotou zlatým mincím. Nástup Habsburků na český trůn po smrti Ludvíka Jagellonského byl spojen s pokusem o měnovou unifikaci (sjednocení rakousko-uhersko-německé měnové soustavy). Na počátku 17. století obnovili mincovní činnost olomoučtí biskupové a vymohli na císaři Rudolfovi II. (1608) privilegovanou ražbu mincí v Kroměříži. Tato mincovna pracovala do roku 1759. Neúspěšná činnost císařského finančního konsorcia vedla roku 1623 k vyhlášení mincovní „kalády“ (bankrotu a devalvací měny). Pokračování příště: Vliv Marie Terezie na peněžní reformu.

PhDr. Jana Vrabcová

## KLUB SENIORŮ V BRNĚ-OBŘANECH

Vážení senioři, ráda bych vás v krátkosti informovala o činnosti v loňském roce. Scházíme se pravidelně každou středu v Obřanech na Hlaváčově ulici v Orlovně. Naše schůzky se konají odpoledne od 15-18 hodin. Pravidelně nám hraje živá hudba, a to dvakrát v měsíci, kterou využíváme na oslavu narozenin i při jiných příležitostech. Například Tři králové, ples, masopust, velikonoce, čarodějnice, májová, hody, Mikuláš apod. Zbývající středy máme zaměřené na posezení při kávě, organizační záležitosti, vystoupení dětských souborů a různé přednášky. Také jsme byli na dvou zájezdech v Opočnu a v Lednici. V měsících červenci a srpnu jsme se scházeli při grilování kuřat v Obřanech na konečně tramvaje.

Na 1. pololetí roku 2019 chystáme příchod Tří králů, který se již uskutečnil. Dále chceme slavit Valentinu, MDŽ, masopust, Velikonoce, Den matek a poslední taneční zábavou oslavíme léto.

Jestli jsme vás zaujali našimi programy, tak vás rádi přivítáme mezi námi.

Těšíme se na vaši návštěvu.

*Za výbor Klubu seniorů:*

*Marie Dvořáková, tel. 604 551 494.*

## ČINNOST KLUBU SENIORŮ BRNO-SLATINA V ROCE 2018

Vážení, dovoluji mi připomenout některé akce a činnosti, které jsme absolvovali v uplynulém roce.

Nejprve musím předeslat změnu názvu klubu - od celostátní konference seniorů v Praze se nyní nazýváme Senioři ČR, z.o. Brno-Slatina.

Jinak se naše činnost odvíjí od stálých aktivit - to jsou besedy se zajímavými lidmi na různá témata - 1. středu v měsíci, 3. středu taneční čaje, každé úterý a každou sudou středu v 216 hodin Zpívanky při harmonice pana Malého. V měsíci březnu již pravidelně máme Maškarní rej. Naše členky každých 14 dní v pátek navštěvují Fantazii, kde si vyrábějí různé ozdobné i praktické předměty.

Teď k jednotlivým besedám:

V lednu jsme vyslechli zajímavou přednášku prof. Vyzuly o příčinách a prevenci rakoviny.



V únoru nám paní Šrejmová přiblížila oblast Krušných hor.

V březnu již tradičně hodnotící výroční schůze, na které vystoupila orientální tanečnice.

V dubnu nám paní Buršíková vyprávěla o Švédských Valech a Stránské Skále.

V květnu na den matek, nás potěšili děti z MŠ na Jihomoravském náměstí se svým vystoupením. Přišel mezi nás pan starosta, aby nás informoval o dění ve Slatině.

V červnu jsme besedovali se slatinskými hasiči o prevenci požárů, a jak se při požáru chovat.

Nedílnou součástí naší činnos-

ti jsou zájezdy. V pololetí byli 3x v termálních lázních „Mošůň“. V dubnu jsme byli v hřebčíně Kladruby, v květnu v pivovaru Velké Popovice a v Průhonickém parku. Za přípravu a zajištění zájezdů je nutno poděkovat panu Janouškovi - vše vždy pečlivě naplánuje a zajistí.

V červnu jsme byli opět v pivovaru, ale v Černé Hoře a poseděli jsme u grilovaných kuřat.

Nezapomněli jsme také sportovat: v dubnu nám perfektně zorganizoval klubové kolo sportovních her, pan Stejskal. Pro velký úspěch si tyto hry zopakujeme asi 10. dubna v 9 hodin.

*Dokončení na str. 4.*





Dokončení ze str. 3.

V květnu se naše pětičlenné družstvo zúčastnilo Městských her seniorů v Ivanovicích, kde jsme obhájili 3. místo z 8 družstev.

V červnu bylo sportovní klání na krajské úrovni v Břeclavi, kde jsme získali dvě třetí místa z 50 účastníků.

První pololetí jsme zakončili v červnu „Kloboukovou party“, ve které se naše ženy, ale i muži předvedli ve slušivých „někdy i velice nápaditých kloboucích“.

Po prázdninovém odpočinku jsme se opět pustili do dalších činností – jako obvykle Zpívánky, besedy, taneční čaje a podzimní zájezdy.

V září jsme navštívili Nový Jičín, kde jsme kromě zámku shlédli museum klobouků známé značky Tonak a jejich výrobu, kde si dámy přišly na své. Kromě toho nás zaujala část věnovaná

generálu Laudonovi, které v Novém Jičíně též zemřel.

5. října nás vedení Fantazie vzalo na zájezd do Bystřice pod Perštejnem do Edenu, což představuje Horáckou vesnici. Také jsme se seznámili s architektonickou památkou – kostelem sv. Jana Nepomuckého na Zelené Hoře. Ještě v říjnu jsme zajeli do Čejkovic do výroby a prodejny Bio čajů a bio produktů Sonnentor. Nezapomněli jsme ani na termální lázně – v říjnu Mošůň a v listopadu na ukončení zájezdů lázně Gyor. Ještě v říjnu nám Magistrát města Brna uspořádal besedu o prevenci úrazů v seniorském věku. V listopadu jsme si připomněli 100. výročí vzniku republiky. V prosinci nás již tradičně navštívily děti z MŠ na Jihomoravském náměstí, poseděli jsme u stromečku a pobavili se na Silvestrovské zábavě.

Nedílnou součástí naší činnosti jsou také návštěvy divadelních představení 1x za měsíc. Zde je nutno poděkovat paní Mirce Gajdové, která se obětavě stará o vstupenky i o výběr pěkných představení. Veškerá činnost klubu je zdokumentována v kronice, kterou vede paní Čížková.

*Za KS Brno-Slatina : Jiřina Čížková*

## KLUB SENIORŮ VÁCLAVSKÁ 3, BRNO

Klub se nachází v centru Brna, v lokalitě dobře dostupné prostředky MHD. Klub navštěvují hlavně ženy, málo mužů v počtu cca 50 členů. V rámci klubu jsou organizovány výlety, zájezdy, společná setkání, zdravotní cvičení, přednášky. Dvakrát do roka vystoupení dětí z MŠ.

V klubu je bohatě vybavená knihovna, televizor, radiomagnetofon, rotoped, a další cvičební pomůcky. Seniori navštěvují klub každé úterý a čtvrtek od 14.00 do 18.00 hod. Každé pondělí mají prostor fotografové kteří pořádají hezké výstavy svých obrazů. Ve středu je druhá menší skupina fotografů. Každá první středa v měsíci je určená textilnímu kroužku, kde se vyrábí různé drobnosti.

Všichni rádi chodíme do našeho klubu, jsme zde spokojeni.

Děkujeme radnici Brno střed že můžeme klub navštěvovat a hlavně paní Makaryszynové z úřadu městské části Brno-střed odbor sociální a zdravotní, která se o nás velice pečlivě stará.

*Za členy klubu Helena Otevřelová*

## OSOBNOSTI BRNA

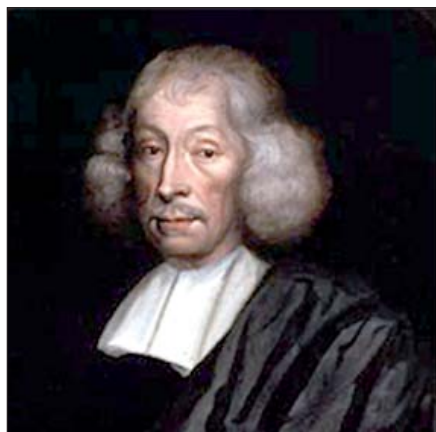
KAMEL, Joseph Georg  
také Camell, případně Kammel

**21. 4. 1661 Brno – 2. 5. 1706 Luzon  
(největší ostrov Filipín)  
botanik, jezuitský misionář**

Budoucí zvědavý misionář se podle svého životopisce Josefa Entnera narodil v rodině brněnského postřihačského mistra Andrese Kamela, v domku poblíž Židovské brány. Asi v 17 letech byl přijat na jezuitskou misijní školu ve Vídni. Ukončil ji s vynikajícím prospěchem v přírodních vědách. Zájem o botaniku ho přivedl již předtím do kolejní lékárny. V 21 letech vstoupil

do řádu, po dvouletém noviciátu složil věčné sliby. Další dva roky pracoval jako lékárnický pomocník ošetřovatel ve špitálech v Jindřichově Hradci a Českém Krumlově. Po kněžském vysvěcení ho řád vyslal jako misionáře na Španělskem kolonizované Filipíny (1687) Cesta přes Mexiko trvala dva roky a skončila v Manile. Tam Kamel uplatnil své vědomosti nejen jako uznávaný lékárník v manilském lazaretu Misericordia (Milosrdenství), kde také založil první filipínskou lékárnu, léčitel domorodců, ale zhodnotil je i v tajných zprávách pro španělské úřady, které se zajímaly o možnos-

ti využití přírodního bohatství svých dálnévýchodních držav. Kamel se přitom mohl intenzivně věnovat i svým botanickým zájmům a založil i velkou zahradu s evropskými i místními léčivými rostlinami. Poznatky o filipínských floře uspořádal do herbářů, zasílaných do Londýna. Tam byly výsledky jeho výzkumů také publikovány. Popsal mimo jiné rostlinu boby svatého Ignáce, jejíž semena obsahují jedovatý alkaloid strychnin. Domorodci z něj vyráběli šípový jed kurare, později se používal i k léčbě padoucnice. Ve 45 letech Kamel zemřel na průjmové onemocnění, způsobené prvo-



kem amébou. Jeho práce opatruje archiv britské Královské společnosti. Nejobsáhlejší z nich je Přehled rostlin a ostatních keřů rostoucích na Luzonu, hlavním ostrově Filipín (Herbarum aliarumque Stirpium in Insula Luzone Philippinarum primaria nascentium Syllabus). V Britském muzeu je uložena jeho sbírka Hortus Indicus.

Světový věhlas si ale Kamel získal díky okrasnému keři, který v Asii objevil otec světové botanické a zoologické soustavy, švédský přírodovědec Carl Linné, a pro jeho nádherné květy nazval „Japonská růže“. Ač nevoněla a kvetla jen krátce v zimním období, zato v mnoha barevných variantách, oslnila evropskou společenskou smetanou. Protože Linné znal a respektoval práci českého misionáře, pojmenoval exotickou rostlinu po něm, *Camellia japonica*. První zásilku květů dostal hrabě Špork v Praze. Šlechtitelé postupně dospěli až k dvaosmdesáti barevným odstínům květů. Kamélie, jejichž krásu můžeme vždy v na přelomu února a března obdivovat na výstavě v zámku Rájec - Jestřebí, uvedly jméno brněnského rodáka do historie světové botaniky. I když u nás byl Kamelův význam dlouho opomíjen, ve světě je uznáván jako jeden ze zakladatelů moderní přírodovědy, třísté výročí jeho smrti zařadilo na svůj seznam významných událostí UNESCO.

Po Josefu Jiřím Kamelovi je pojmenována ulice v Brně-Jehnicích.

## TEYSCHL, Otakar

**5. 5. 1891, Sanski Most (Bosna) - 10. 9. 1968 Brno**

**lékař, průkopník dětské medicíny**

Profesor Otakar Teyschl, autor první české učebnice dětského lékařství, prožil takřka celý svůj profesní život ve funkci přednosty Kliniky dětských chorob v dnešní Fakultní nemocnici

u sv. Anny v Brně. Narodil se jako třetí dítě v rodině soudního úředníka. Ten si přál, aby jeho děti navštěvovaly české školy, rodina se proto z Bosny přestěhovala do Prahy. Otakar zde vystudoval gymnázium a poté lékařskou fakultu tehdejší Karlo-Ferdinandovy univerzity v Praze. Do doby jeho vysokoškolských studií spadá i období jeho politické aktivity (členství v Masarykově realistické straně, funkce v Národní straně svobodomyslné). Později se



již v politice neangažoval. Promoval 21. prosince 1914 a nastoupil na místo externího lékaře v pražské dětské nemocnici. Válečný rok 1917 strávil jako lékař - poručík ve válečném přístavu Pula. Po válce pracoval nejprve jako sekundární lékař a později jako klinický asistent v pražské dětské nemocnici. Roku 1923 byl povolán na lékařskou fakultu Masarykovy univerzity v Brně a pověřen vybudováním a vedením dětské kliniky. Teyschl se projevil nejen jako vynikající odborník, ale také jako neobyčejně schopný a pracovitý organizátor. Již v roce 1925 byl jmenován mimořádným a o tři

roky později řádným profesorem dětského lékařství. Základem jeho vědecké a pedagogické činnosti jsou učebnice a skripta. Průkopnickým dílem byla kniha Dětské choroby (poprvé 1931). Byla první českou učebnicí svého druhu a stala se základním studijním materiálem pro několik generací mediků u nás. Teyschl se také jako první zabýval otázkami duševního vývoje dítěte od nejtělejšího věku (Duševní vývoj kojenců, 1947). Následovala další odborná pojednání (Ošetřování nedonošenců, 1951, Duševní vývoj a výchova dítěte, 1957) a řada článků v našich i zahraničních odborných časopisech. S nedostatkem skript se po válce vypořádal originálním způsobem: vydáváním cyklostylovaných Přehledů dětských chorob. Příslušnou kapitulu dostávali studenti vždy ihned po přednášce. Ty byly ostatně velmi oblíbeny, profesor Teyschl byl výborným a osobitým přednášejícím. Zasadil se také o založení samostatného studijního pediatrického oboru na lékařských fakultách. Byl i spoluvůrcem projektu samostatné Fakultní dětské nemocnice v Brně-Černých Polích, kde také založil II. dětskou kliniku. Sem přešel od sv. Anny a tady působil až do penze. Své znalosti uplatnil i na řadě zahraničních odborných akcí (1947 delegát min. zdravotnictví na III. mezinárodním pediatrickém sjezdu v USA, 1948 stipendium WHO ve Švýcarsku, 1952 jeden z hlavních referátů na světovém kongresu na obranu práv dítěte ve Vídni). Prof. Teyschl byl také milovníkem, znalcem a mecenášem výtvarného umění, zejména českého malířství meziválečného období. I tady se o své znalosti dělil se svými posluchači a v mnohém určil i životní dráhu svých dětí (syn lékař, dvě dcery historičky umění). V roce 1933 se stal prvním předsedou Spolku přátel výtvarného umění v Brně. Profesor Otakar Teyschl se dočkal ocenění své práce: roku 1954 byl jmenován akademikem, obdržel naše vyznamenání (1956 Řád práce, medaile J. E. Purkyně) a čestná členství v zahraničních odborných společnostech. Hlavní chodbu budovy Fakultní nemocnice u sv. Anny zdobí jeho bronzový reliéf od sochaře Miloně Vlčka, ve vestibulu dětské nemocnice v Černých Polích připomíná osobnost významného pediatra bronzová busta. Je po něm pojmenována ulice v Brně - Bystrci.

Mgr. Jana Čipáková

# KANDIDÁTI DO EUROPARLAMENTU

## Dnes jsme se zeptali...



**Ing. Bc. Zuzany Brzobohaté, členky Evropského hospodářského a sociálního výboru.**

*Působila jste poměrně dlouho v politice, kde je málo žen, proč jste do ní vstoupila?*



Rozhodnutí působit v komunální politice vyplynulo z dlouhodobé dobrovolnické práce ve spolcích, zejména Hnutí Brontosaurus, kde jsem od roku 1990 hospodářkou, účetní, píšu projekty, abychom získali nějakou tu korunu na činnost. Snažím se pomáhat začínajícím spolkům např. tišnovské potravinové suverenity HOJNOST. A odtud už je jen krok vstoupit do komunální politiky. Tišnovskou zastupitelkou jsem byla

tři volební období a věnovala jsem se zejména sociální oblasti. Jsem ráda, že se mi v době mého místostarostování podařilo schválit Komunitní plán sociálních služeb, který pamatuje hlavně na terénní služby, které jsou nejvíce využívány seniory. Prosazení celodenní pečovatelské služby v našem „Penzionu pro seniory“ také nebylo jednoduché, ale podařilo se. V současnosti vedu tišnovskou Komisi pro plánování sociálních služeb a mým cílem je zřízení denního stacionáře, takové školky pro seniory, aby mohli zůstat v rodinném prostředí a současně mohly jejich rodiny zůstat ekonomicky aktivní.

*Říká, že jeden poslanec v Evropském parlamentu nemůže nic změnit, je to pravda?*

Není, když je dostatečně aktivní, ale spíše vytrvalý a urputný, tak může prosadit mnohé. Určitě čtenáři zaznamenali boj Olgy Sehnalové proti dvojí kvalitě potravin a výsledkem bude změna evropské legislativy. Nebo Pavla Poce v oblasti prevence rakoviny tlustého střeva a ochrany zdraví před chemickými látkami typu Roundup.

Byla jsem europoslankyní v letech 2009-2014 a za svůj největší politický úspěch považuji, že se mi podařilo prosadit zamítnutí žádosti o tzv. Klausovy výjimky z Listiny práv a svobod a zajistit tak českým občanům, že mají a budou mít stejná práva jako ostatní evropští občané. V době mého mandátu proběhl Evropský rok seniorů, kde jsem spolu se svým týmem organizovala semináře „Trénování paměti“, protože je potřeba zůstat fit nejen tělesně, ale i duševně.

*Stále pracujete v Bruselu, stíháte ještě nějaké koníčky?*

Máte pravdu, cestování je dost náročné, ale práce v evropské tripartitě, jak se našemu Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru hovorově říká, je zajímavá. Vytváříme stanoviska k důležitým evropským legislativním návrhům z pozice zaměstnavatelů, zaměstnanců a neziskového sektoru. Někdy to není jednoduché a je třeba hledat kompromisy. Ale čas na zahradu či své tři velmi akční vnuky ve věku 7, 5 a 3 roky si určitě najdu.

## Dovolte mi být i Vaším europoslancem



Vážený spoluobčané,

chtěl bych v následujících řádcích představit sebe, své vize a požádat Vás o podporu ve volbách do europarlamentu 24. a 25. května.

Jmenuji se Daniel Struž, je mi 50 let a pracuji jako ředitel divize dlouhých zbraní v České zbrojovce a.s. Ke zbráním mám poměrně blízko, byl jsem až do roku 2008 vojákem z povolání a po ukončení služebního poměru jsem nastoupil právě do České zbrojovky, kde jsem vykonával manažerské funkce

od obchodu, přes strategické projekty až po ředitele divize. Jako voják jsem působil velkou část služby v zahraničí, byl jsem v misích v Kosovu, Bosně Hercegovině, v Iráku a Afgánistánu. Celý svůj dosavadní život jsem zasvětil aktivnímu boji za bezpečí našich hodnot a zájmů naší země.

To je také jeden z důvodů, proč jsem se rozhodl kandidovat do europarlamentu. Když se hovořilo se svojí mámou, které je přes 70 let a ptal se ji, jakou by ona chtěla EU, odpověděla, že takovou, abychom my, její děti a vnuci mohli v klidu a bezpečí pracovat a aby nám životní podmínky dovolily se o ně, o rodiče postarat. Zajistit jim důstojné stáří.

Mým cílem je vytvořit bezpečnou Evropu bez nelegální migrace, bez toho, aby nám někdo diktoval, koho si pozveme domů. Evropu schopnou reagovat pružně na hrozby, kterým čelí a čelit do zajista bude. Evropu moderní, která naplní představy o společnosti, jejíž vyspělost se měří právě podle toho, jak se stará o své seniory a děti.

Pojďte společně se mnou v květnu volit Hnutí ANO, kde jsem na 8. místě za Jihomoravský kraj.

**ANO** BUDE LÍP  
POLITICKÉ HNUTÍ

## BŘEZNOVÉ VZPOMÍNÁNÍ

Masarykova republika (její 100. výročí vzniku jsme nedávno vzpomínali) dostala do vínku tíživé dědictví. Národnostní menšiny. Především ta německy mluvící si byla vědoma toho, že v určitých regionech tvoří většinu. A podle toho vypadaly jejich požadavky. Ti „naši“ -jihomoravští- žádali vytvoření provincie DEUTSCH SUDET BOHMEN. Když jejich přání nebyla realizována, utěšovali se aspoň pozdravem „Es kommt der Tag (přijde den).

Jak vypadala situace v Brně? Roku 1910 se hlásilo k české národnosti 41 tisíc 943 občanů, k německé národnosti 81 tisíc 617 občanů. Rok 1921 už ukazoval jiný poměr sil. Češi 155 tisíc 931, Němci 55 tisíc 816. V Medlánkách v uvedených letech nežil žádný občan německé národnosti. Ještě zajímavější je údaj z 1. ledna 1940, kdy v Brně podle sčítání ze 320 tisíc obyvatel jen 70 tisíc Němců, tedy necelých 22 procent. To nebylo vůbec v souladu s nacistickými proklamacemi, že Brno bylo vždy a bude vždy německým městem. Proto výsledky tohoto sčítání nebyly nikdy zveřejněny.

Brněnští Němci ovšem už od počátku března 1939 změnili svůj pozdrav na „Heil Marz“. Důvěru jim dodávalo vystoupení Adolfa Hitlera 26. září v Berlíně ve Sportovním paláci. Hitler tedy otázku sudetských Němců prohlásil za svůj poslední územní požadavek, od něhož nemůže prý ustoupit. Tehdy řekl: „Jsem vděčen panu Chamberleinovi za všechno jeho namáhání. Ujistil jsem ho, že německý národ nechce nic než mír, že jsou však hranice, za které se nedá zatlačit. Ujistil jsem ho a opakuji to i zde, že po vyřešení tohoto problému nebude pro Německo žádných územních požadavků v Evropě. Řekl jsem mu dále, že od okamžiku, kdy Československo vyřeší jiné problémy, to je když se Čechové vyrovnají se svými menšinami, a to pokojně a ne utlačováním, tento stát mě nezajímá a že bych jej třeba i garantoval. Nechceme žádné Čechy.



V měsíci březnu 1939 dostaly události rychlý spád. Po návštěvě slovenského prezidenta TISA a ministra Ďurčanského u kanceláře Hitlera dne 13. března v 9. hodin ráno vyhláší slovenský sněm samostatnost Slovenské republiky. Téhož dne provedlo Maďarsko obsazení zbytku Podkarpatské Rusi.

V noci 15. března je povolán prezident Hácha z Prahy do Berlína k Adolfu Hitlerovi. Podle dochovaného němec-

kého zápisu Hitler prohlásil, že německá armáda vpadne ze všech stran do Československa a že německé letectvo obsadí česká letiště. Jsou dvě možnosti:

Prvá: Vpád německých vojsk se rozvine v bitvu.

Druhá: Vpád německých vojsk proběhne snesitelnou formou. V tomto případě bude snadné dát Československu v nové organizaci českého života plný vlastní život a jistou národní volnost. Prohlásil, že nechce Čechy mučit a odnárodňovat.



Kdyby se minulého roku Československo nebylo vzdalo, byl by býval český národ vyhlazen. Nikdo mu v tom nemohl zabránit. Prezident kapituloval krátce po 3. hodině ranní a už ve 3 hodiny 55 minut vydal generál Syrový rozkaz všem armádním sborům ke kapitulaci. Před 9. hodinou dorazily první německé jednotky do Prahy a už den před tím byla okupována Ostrava.

V Brně ještě před příchodem nacistické armády byly z příkazu štábu nacistů v Německém domě obsazeny všechny budovy Zemského úřadu, policejního ředitelství i městské správy. Již ve 3 hodiny 15. března přepadli ordněři policejní ředitelství na Palackého ulici a Dr. Karl Schwabe se prohlásil novým policejním ředitelem. Na brněnskou radnici přivedl jinou skupinu ordněřů brněnský nacist Oskar Judex.

Starostu Ing. Spaziera vyzval, aby odešel na dovolenou a více na radnici nechodil. Když ten neposlechl a snažil se dále úřadovat, byl 23. března předvolán na gestapo, odkud byl po výslechu propuštěn s příkazem, aby nezasahoval do správy města a nechodil na radnici. Nacisté pak požadovali zemského prezidenta, aby brněnské městské zastupitelstvo rozpustil. Stalo se tak počátkem července 1939 nařízením říšského protektora Konstantina von Neuratha. Pravomoc brněnského starosty byla pak vložena do rukou vládního komisaře Oskara Judexe. Bezprostředně navštívil Brno i sám Adolf Hitler. Brněnské blondaté Gertrudy a pracvicemi zdviženými k arijskému pozdravu ječely: „Wir wollen unseren Führer sehen“ (chceme našeho vůdce vidět). Splnil jejich přání, když se objevil na balkonu Nové brněnské radnice. Další volání „heim ins Reich: (domů do říše) už museli za ně splnit vítězští spojenci po ukončení druhé světové války.

PhDr. Miroslav Vespalec

## Plán zájezdů na rok 2019

11. dubna 2019	Ekocentrum Čapí hnízdo zámek Jemniště
květen/červen	Olomouc – Arcidiecézní muzeum Vila Primavera
6. června 2019	Olomouc - návštěva církevní památky a secesní vily, cena 250,- Kč, odjezd v 8.00 hodin, prodej každé pondělí od 10.00 do 13.00 hodin u Ing. M. Laichmannové
červen/červenec	Častolovice zámek Vamberk, muzeum palič- kované krajky - (případně Rychnov nad Kněž- nou nebo Doudleby nad Orlicí)
srpen/září	Po stopách Bohumila Hrabala Lysá nad Labem, Přerov nad Labem, Kersko, Hradištko
říjen	Údolí Wachau, plavba lodí po Dunaji Kremže – Melk (v případě nezájmu Archeoskanzen a vinné sklepy Pavlov)
listopad/prosinec	Horní Lideč, mechanický betlém

## Přivítáme jaro „pohybem“

Je až neuvěřitelné, že se sejdeme na již na 7. sportovních hrách seniorů.

Když jsme před těmi sedmi léty dávali naše družstvo dohromady, tak nás nenapadlo, že budeme pokračovat v dalších letech. Složení družstva se ale s postupujícími léty mění, takže musíme neustále hledat nové a další zájemce - členy a rádi je uvítáme. Letošní

městské sportovní hry se budou konat **16. 5. 2019** na Základní škole Staňkova a začátek bude **v 10:00 hodin**.

Případní zájemci o tuto akci, z řad našich členů se mohou přihlásit u předsedkyně Mgr. A. Kudličkové na čísle **606 104 660**, nebo na sekretariátě každé pondělí a úterý na telefonním čísle **545 575 257 do 30. 4. 2019**.

Odbor Zdraví  
magistrátu města Brna  
zve na oslavu

# Dne matek

10. května 2019

od 10. 00 hodin

v prostorách Staré radnice

Kříštalový sál



## PRÁVNÍ PORADNA

pro členy Svazu důchodců,  
Běhounská 17

V dubnu, květnu a červnu  
se **bezplatná poradna**  
pro seniory uskuteční  
od 10.00 do 13.00 hod.  
v těchto termínech:

Duben

9. 4., 23. 4.

Květen

14. 5., 28. 5.

Červen

11. 6., a 18. 6. 2019

## Vycházky u květnu 2019

**6. 5. 2019** Mendlovo nám. - autobus č. 52, zastávka Ruda, vycházka směr Rakovec - přístaviště.

**Odjezd 9:04 hod.**

**13. 5. 2019** Stará osada, autobus č. 78 - VK zastávka Podbělová, vycházka Růženin lom, směr Maloměřice na autobus č. 64 . odjezd 8:51 hod. nebo Dělnický dům příjezd tramvaj č. 12.

**Odjezd 8:55 hod.**

**20. 5. 2019** Štefánikova čtvrť, autobus č. 57 - Útěchov náměstí, vycházka Mufloní studánka a zpět.

**Odjezd 8:54 hod.**

**27. 5. 2019** Bystrc, konečná tram. č. 1, vycházka lesem směr Štouračova, kolem potoka na panelovku pod Starou dálnicí, Údolí oddechu.

**Odchod 9:00 hod.**

## Vycházky u červnu 2019

**3. 6. 2019** Mendlovo nám.-autobus č.52, výstup zast. Kopce, vycházka směrem farma Eliot do Bystrce, konečná tram. č. 1.

**odjezd 9:04 hod.**

**10. 6. 2019** Nádraží Kr. Pole, autobus č. 43 směr Soběšice, výstup zastáv. Hegrova, vycházka sv. Antoníček, Lesná. **Odjezd 8:52 hod.**

**17. 6. 2019** Bystrc, zastávka Přístaviště, tram. č 1 a 3, vycházka směr Rakovec, Koží horka - U kotvy, zpět lodí do přístaviště.

**Odchod 9:00 hod.**

**24. 6. 2019** Obřanský most, konečná tramvaje č. 4, vycházka kolem Svitavy směr Bílovice přes železniční most zpět do Obřan.

**Odchod 9:00 hod.**

Brněnský senior - Seniori ČR, z.s., MěO Brno, IČO 69706824

Adresa vydavatele: Běhounská 17, 602 00 Brno • Tel: 545 575 257, mail: svaz.duchodcu.brno@seznam.cz, webové stránky: www.duchodcibrno.cz • Editorka: Ing. Milena Leichmannová, další členové redakční rady - Libuše Gottwaldová, Bohumil Hlaváček, Mgr. Alena Kudličková, Mgr. Jana Čipáková, PhDr. Jana Vrabcová. • Redakční uzávěrka 15. 3. 2019, vyšlo 10. 4. 2019 • Uzávěrka dalšího čísla 15. 5. 2019

Za obsah zveřejněných materiálů odpovídá autor. • Nevyžádané rukopisy se nevracejí. • Reg. číslo MK ČR E 12164 • Tisk a sazba: Protis, spol. s r. o., Podolí 115; e-mail: protisso@volny.cz, www.protisso.cz